

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om fritidsbåtar och vattenskotrar"

KOM(2011) 456 slutlig – 2011/0197 (COD)

(2012/C 43/07)

Föredragande: **Miklós PÁSZTOR**

Rådet och Europaparlamentet beslutade den 1 september 2011 respektive den 13 september 2011 att i enlighet med artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om fritidsbåtar och vattenskotrar"

KOM(2011) 456 slutlig – 2011/0197 (COD).

Facksektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 10 november 2011.

Vid sin 476:e plenarsession den 7–8 december 2011 (sammanträdet den 8 december 2011), antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 143 röster för, 7 röster emot och 10 nedlagda röster.

1. Rekommendationer

1.1 EESK välkomnar förslaget till direktiv om fritidsbåtar och vattenskotrar, som kan anses vara ett viktigt framsteg när det gäller att uppnå EU:s gemensamma mål. Trots att direktivet handlar om en fråga av begränsad betydelse kommer ikraftträdandet att bidra till uppnåendet av flera övergripande mål, till exempel målen för konkurrenskraft och sysselsättning i Europa 2020-strategin. Förstärkningen av miljöskyddsnormerna kommer att bidra till att målen i strategierna för biologisk mångfald och luftkvalitet uppnås inom ett mycket viktigt område.

1.2 EESK anser att det är särskilt viktigt att den nya lagstiftningen stärker sektorns konkurrenskraft trots de striktare miljökraven. Lagstiftningen främjar sektorns anpassning till förväntningarna på världsmarknaden och undanröjer därmed dess konkurrensnackdelar. Kommittén hoppas att man inom allt flera områden kommer att kunna nå liknande synergier mellan kvalitetskrav och konkurrenskraft. Ett närmare samarbete med de transatlantiska partnerna är önskvärt i syfte att uppnå en likvärdig behandling av kvalitetsparametrarna.

1.3 Kommittén välkomnar kommissionens vilja att se till att de olika organen fungerar korrekt och utan problem. Samtidigt är formuleringen så generell att man kunde tillämpa samma processer och samma organ på vilken produkt som helst.

1.4 EESK håller i princip med om detaljerna i förslaget till direktiv, men rekommenderar likväl att följande punkter preciseras:

— Det är viktigt att tydligt framhålla att säkerhets- och utsläppsnormerna gäller alla vattenområden, inte bara hav.

— Säkerhetsnormerna avser alla typer av berörda vattenfarkoster.

— För små motorer kan man också införa en kortare övergångsperiod.

— När det gäller buller bör man skärpa den europeiska tillsynen av lokala lagstiftningar.

1.5 EESK uppmanar Europeiska unionen att anstränga sig för att vara en föregångare när det gäller miljöstandarder och miljöföreskrifter och att agera exempel för resten av världen.

1.6 Utifrån den erfarenhet som fåtts genom utarbetandet av direktivet uppmanar EESK kommissionen att ta med så omfattande grupper som möjligt i samråden och att se till att frågeformulären finns tillgängliga och kan besvaras på deltagarnas alla språk.

2. Sammanfattning av förslaget till direktiv

2.1 Kommissionen vill genom sitt förslag ändra bestämmelserna i direktivet om fritidsbåtar som antogs 1994 på två sätt: För det första handlar det om att skärpa miljökraven och för det andra om att ändra den rättsliga ramen.

2.1.1 Att ändra bestämmelserna om miljöskydd är önskvärt av två skäl. För det första har antalet båtar flerdubblats, vilket ökat miljökonsekvenserna. I synnerhet kväveoxidutsläppen har ökat radikalt, men man har också upptäckt en ökad mängd andra förorenande ämnen i de berörda geografiska områdena. För det andra utgör våra lägre utsläppsnormer redan nu en konkurrensnackdel på den internationella marknaden, i synnerhet i förhållande till Förenta staterna, vilket gör att exportörerna hamnar i en svår situation.

2.1.2 Till följd av antagandet av förordning (EG) nr 765/2008 och beslut 768/2008/EG måste även ett nytt direktiv om fritidsbåtar utarbetas. Dessa bestämmelser förpliktar kommissionen att harmonisera sektorslagstiftningen när det gäller de ekonomiska aktörernas skyldigheter, organen för bedömning av överensstämmelse och deras befogenheter, marknadskontrollmyndigheterna och CE-märkningen, i synnerhet i syfte att undanröja vissa oklarheter som rör konsekvensbedömningar. Detta kommer att stärka rättssäkerheten till fördel för alla parter.

2.2 Förslaget försöker ge exaktare definitioner än hittills inom den sektor som regleringen gäller. Begreppen "fritidsbåt" och "vattenfarkost för eget bruk" liksom undantagen från dem definieras. Likaså definieras de olika marknadsaktörerna.

2.3 Därefter specificerar förslaget de organ som ansvarar för bedömningen av överensstämmelse med konsumentskydds- och miljöskyddskrav samt organens funktion och befogenheter. Allmänt taget gör förslaget till direktiv det möjligt för lokala och nationella myndigheter att använda direktivets bestämmelser som utgångspunkt och att i enlighet med subsidiaritetsprincipen ta hänsyn till lokala möjligheter och behov vid genomförandet.

2.4 Bilagorna till förslaget till direktiv omfattar säkerhetskrav och hälsorelaterade krav, miljöstandarder och andra handlingar rörande förfarandena. Alla dessa bestämmelser är anpassade till de specifika säkerhetsförhållanden som gäller sjöfart. De standarder som rör utsläpp av skadliga ämnen skärps och anpassas därmed till jämförbara standarder i Förenta staterna.

2.4.1 Förslaget till direktiv rekommenderar dock inte att gränsvärdena för buller ändras. Orsaken är att buller beror på en kombination av olika faktorer som svårigen kan regleras på unionsnivå. Lokala bestämmelser spelar här en särskilt viktig roll.

2.5 Med beaktande av ärendets karaktär ger direktivet kommissionen rätt att ändra de tekniska handlingarna och förfarandena för bedömning av överensstämmelse med miljöstandarder, som återfinns i bilagorna, fränsett gränsvärdena. Detta gör det möjligt att flexibelt anpassa dem efter den vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

2.6 En viktig aspekt av direktivet är att det införs en tillräckligt lång övergångsperiod för tillverkare och återförsäljare för att de ska kunna anpassa sig till de nya bestämmelserna. När det gäller utsläppsnormerna handlar det allmänt taget om en period på tre år efter det att direktivet har trätt i kraft. För små och medelstora motortillverkare som släpper ut utombordsmotorer som arbetar enligt ottoprincipen under 15 kW på marknaden kan övergångsperioden förlängas med tre år.

3. Allmän utvärdering

3.1 Förslaget innebär att en ny lagstiftning införs för en sektor med 37 000 företag, som sysselsätter 270 000 personer och tillverkar slutprodukter, motorer och komponenter⁽¹⁾. och som därtill omfattar "båtbygge för eget bruk" som en särskild fritidsaktivitet. Enligt dokumentets tolkning är det fråga om vattenfarkoster som är minst 2,5 och högst 24 meter långa och som inte tar betalande passagerare. I den nya lagstiftningen finns en separat kategori för motorbåtar som är högst 4 meter långa, vilket korrigerar luckorna i den tidigare lagstiftningen.

3.2 EESK välkomnar kommissionens ansträngningar att skärpa kraven på miljöskydd och konsumentskydd även inom denna sektor i enlighet med de allmänna målen. Det är särskilt lyckosamt att den nya lagstiftningen trots de skärpta miljökraven faktiskt kommer att öka sektorns konkurrenskraft genom att anpassa den till förväntningarna på världsmarknaden och på så sätt undanröja konkurrensackdelarna inom detta område. Kommittén hoppas att man inom allt flera områden kommer att kunna nå liknande synergier mellan kvalitetskrav och konkurrenskraft. Kommittén rekommenderar därför ett närmare samarbete med de transatlantiska partnererna i syfte att uppnå en likvärdig behandling av kvalitetsparametrarna.

3.3 Trots att kommissionen har försökt att lösa ett stort antal problem och lyckats med det på många punkter, kan man dock fråga sig vilket geografiskt område lagstiftningen egentligen gäller. Det finns flera tecken på att den är inriktad på havssjöfart. Det skulle vara bättre om det tydligare framgick av direktivet att det omfattar vattenfarkoster som också kan användas på inre vattenvägar.

3.4 Förslaget till direktiv behandlar mycket ingående de principer som styr de institutionella strukturer som ansvarar för överensstämmelsen samt aktörerna inom området och deras skyldigheter, befogenheter och uppgifter. EESK välkomnar och uppskattar kommissionens vilja att se till att de institutionella strukturerna fungerar korrekt och utan problem. I detta hänseende uppfyller förslaget till direktiv förväntningarna.

3.4.1 Samtidigt anser EESK att texten är formulerad så generellt att den överskrider målen för regleringen av instrument som tillämpas på fritidssjöfart. Samma processer eller organ kunde tillämpas på vilken produkt som helst. De materiella bestämmelserna om vattenfarkoster finns i bilagorna. Kommittén anser att tiden är inne att anta en harmoniserad lagstiftning om konsumentskydd som täcker alla dessa processer och institutioner. En sektorsspecifik lagstiftning kunde verkligen ta hänsyn till ärenden som gäller sektorn i fråga och vara till stor hjälp för att förbättra den europeiska lagstiftningens öppenhet och klarhet samt godkännandet av den.

⁽¹⁾ En separat produkt som integreras i en annan produkt men som också kan användas självständigt.

3.5 EESK ställer sig positiv till att kommissionen tilldelas befogenheter för att kunna ändra bilagorna, under förutsättning att kommittén bibehåller rätten att yttra sig om och delta i kommissionens arbete när det gäller ändringar.

3.6 EESK anser att kommissionen inte har utnyttjat alla möjligheter att så långt som möjligt involvera alla berörda aktörer i samråden, i och med att det skriftliga samrådsförandet genomfördes endast på engelska. Kommittén uppmanar kommissionen att i framtiden göra det möjligt att få och besvara frågeformulären på alla relevanta språk.

4. Särskilda kommentarer

4.1 EESK instämmer i kategoriseringen av vattenfarkoster och i princip också i undantagen.

4.1.1 Kommittén undrar dock om man inte också i viss mån borde reglera utsläppen från vattenfarkoster för tävlingsbruk. Detta skulle även märkbart främja den tekniska utvecklingen. Det kunde vara ändamålsenligt att fastställa utsläppsnivåer för olika prestandaklasser.

4.1.2 Också när det gäller vattenfarkoster som används i kommersiellt syfte uppstår frågor. EESK anser att säkerhets- och utsläppsnormer inte borde vara beroende av vattenfarkostens användningsändamål.

4.1.3 EESK rekommenderar att icke-motordrivna vattenfarkoster uttryckligen ska nämnas i lagstiftningen, eftersom säkerhetskraven är de samma som för motordrivna vattenfarkoster. De olika tekniska lösningarna påverkar inte kraven.

4.2 EESK godkänner utsläppsbestämmelserna och understöder skärpningen av standarderna. Kommittén anser dock att det vore viktigt att poängtera att EU i enlighet med sitt åtagande i framtiden borde vara en föregångare när det gäller att skärpa kraven i stället för att följa andra. Detta borde särskilt betonas i genomföranderapporterna, och en av kommittéförfarandets uppgifter kunde vara att sammanlänka detta direktiv med innovativa åtgärder.

4.3 EESK anser även att det är viktigt att skärpa lokala lagstiftningar för att bekämpa bullerutsläpp, samtidigt som man möjliggör övervakning på europeisk nivå i vilken även aktörerna i det civila samhället görs delaktiga.

4.4 EESK understöder övergångsperioderna för marknadsaktörerna.

4.5 EESK godkänner förslaget om organ för övervakning av överensstämmelse och hoppas att dessa inte bara kommer att öka byråkratien utan att de effektivt kommer att främja konsument- och miljöskyddet. Kommittén håller med om att det i denna typ av frågor inte räcker med självreglering eller det arbete som utförs av kommittéer som företräder berörda ekonomiska aktörer, även om deras konsultativa roll kunde stärkas.

4.5.1 Därför måste vi utnyttja de senaste informationstekniska verktygen, och det är kommissionens uppgift att uppmuntra medlemsstaterna att göra så.

4.6 EESK håller med om att alla vattenfarkoster i denna kategori, inklusive sådana byggda för eget bruk, ska omfattas av förfaranden för överensstämmelse.

Bryssel den 8 december 2011

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Staffan NILSSON

BILAGA

till yttrandet från europeiska ekonomiska och sociala kommittén

- a) Följande ändringsförslag, som fått mer än en fjärdedel av de avgivna rösterna, avslogs under debatten (artikel 54.3 i arbetsordningen):

Punkt 1.4

Ändra enligt följande:

"EESK håller i princip med om detaljerna i förslaget till direktiv, men rekommenderar likväl att följande punkter preciseras:

- Det är viktigt att tydligt ~~are~~ framhålla att säkerhets- och utsläppsnormerna gäller alla vattenområden, ~~inte bara hav.~~
- Säkerhetsnormerna avser alla typer av berörda vattenfarkoster.
- ~~För små motorer kan man också införa en kortare övergångsperiod.~~
- När det gäller buller bör man skärpa den europeiska tillsynen av lokala lagstiftningar."

Motivering

Det anges i definitionerna i inledningen av kommissionens förslag (implicit), samt i övriga avsnitt, t.ex. i det om navigationsljus och i bilaga 1 (explicit), att reglerna ska tillämpas på alla vatten. Hav ges inte större utrymme i kommissionens text; det förefaller vara föredragandens egen uppfattning.

Det finns ingen speciell motivering till en kortare övergångsperiod. Verkställs denna tankegång kan europeiska tillverkare slås ut. Vi bör inte med administrativa åtgärder göra tillverkning omöjlig. Vi talar om ett ytterst begränsat antal företag. Inom EU tillverkar endast Selva ett brett spektrum utombordmotorer.

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för:	69
Röster emot:	78
Nedlagda röster:	13

- b) Följande text ingick i facksektionens yttrande men ströks som ett resultat av antagandet av ett ändringsförslag. Den ursprungliga texten fick dock mer än en fjärdedel av rösterna:

Punkt 1.3

Lydelse enligt sektionensyttrandet:

"Kommittén välkomnar kommissionens vilja att se till att de olika organen fungerar korrekt och utan problem. Samtidigt är formuleringen så generell att man kunde tillämpa samma processer och samma organ på vilken produkt som helst. **Kommittén anser att tiden är inne att anta en harmoniserad lagstiftning om konsumentskydd som täcker alla dessa processer och institutionella strukturer. En sektorsspecifik lagstiftning skulle verkligen ta hänsyn till ärenden som gäller sektorn i fråga och vara till stor hjälp för att förbättra den europeiska lagstiftningens öppenhet och klarhet samt godkännandet av den.**"

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för:	73
Röster emot:	70
Nedlagda röster:	13

Punkt 4.4

Lydelse enligt sektionensyttrandet:

"EESK understöder övergångsperioderna för marknadsaktörerna. För små motorer kunde det vara berättigat att bevilja **högst ett eller två års förlängning i stället för de föreslagna tre åren.**"

Resultat av omröstningen om ändringsförslaget:

Röster för:	78
Röster emot:	49
Nedlagda röster:	10